

Finanční hospodaření samosprávných územních celků (HP0121)

zimní semestr akademického roku 2019/2020

Anotace

Předmět Finanční hospodaření samosprávných územních celků svým obsahem doplňuje a rozšiřuje problematiku vyučovanou v základním kursu finančního práva. Znalosti z uvedeného předmětu mají úzkou souvislost s problematikou rozebíranou v ústavním a správním právu. Vzhledem k reformám ve veřejné správě je významným zdrojem informací zejména pro ty posluchače, kteří se chystají pracovat v této oblasti.

Výběrový předmět se zabývá postavením a úkoly samosprávných územních celků, jejich majetkem a hospodaření s ním, finančním hospodařením organizací zřízených obcí či krajem apod. Zařazena je i problematika evropských souvislostí finančního hospodaření jako jsou otázky spojené s Evropskou chartou místní samosprávy či problematikou spolupráce v rámci tzv. PPP projektů. Těžištěm výuky je však problematika rozpočtových příjmů obce a kraje, a to jednak daňového charakteru i jednak nedaňového charakteru. Zabývá se problematikou územních samosprávných celků jako poplatníků či plátců daní a poplatků. Seznamuje s oblastí výdajů z rozpočtů a přibližuje specifika rozpočtového procesu na úrovni územní samosprávy. Výklad je doplněn o otázky kontroly a možností uplatnění sankcí za porušení rozpočtové kázně.

Anotace v anglickém jazyce

The content of the subject "Financial Management of Territorial Self-Governing Units" complements and broadens issues that are taught during the basic course of financial law. Knowledge acquired during the course of this subject has a close relation to issues presented in courses of constitutional or administrative law. Considering reforms in the public administration this subject is the important source of information for students preparing to work in the public administration.

The optional subject deals with the issues of the status and tasks of the local governments, their property and the management of this property, the financial management of organizations established by the municipality or region etc. There is included also an issue of the European context of financial management such as issues related to the European Charter of Local Self-Government or as the issue of the cooperation within the framework so-called PPP projects. Mainly, this subject focuses on the issue of budgetary revenues of the municipalities or regions, distinguishing the tax and non-tax nature of the revenues. It also deals with the questions concerning local governments as the tax subject or the subject of charges. It provides the view into

budgetary expenses and brings specifics of the budgetary process at the level of local governments closer to the students.

Sylabus

Předmět Finanční hospodaření samosprávných územních celků zahrnuje tato témata:

- Územní samosprávné celky - jejich vznik, postavení a úkoly
- Regiony a jejich postavení - včt. principů jejich financování
- Majetek obcí a krajů a hospodaření s ním
- Financování místní samosprávy z pohledu evropských souvislostí
- Spolupráce veřejného a soukromého sektoru v územní samosprávě
- Finanční hospodaření příspěvkových organizací zřízených obcí či krajem
- Postavení a finančních hospodaření organizačních složek obcí a krajů
- Rozpočtové příjmy obce a kraje daňového a nedaňového charakteru
- Půjčky, obligace a jiné návratné příjmy územních samosprávných celků
- Místní poplatky - pojem, funkce, členění
- Správní poplatky
- Příjmy municipalit s účelovým určením
- Daň z nemovitých věcí
- Dotace, veřejná podpora a investiční pobídky
- Podíly obcí na státních daních a jejich význam pro místní rozpočty
- Rozpočtové určení daní a možnosti jeho řešení
- Výdaje z rozpočtu obce a kraje
- Zadlužování municipalit a cesty řešení problému
- Korupce v územní samosprávě a možnosti řešení problému
- Rozpočtový proces - obsah, sestavování, schvalování rozpočtu
- Hospodaření podle rozpočtu - kontrola a možnosti uplatnění sankcí za porušení rozpočtové kázně

Sylabus v anglickém jazyce

The subject "Financial Management of Territorial Self-Governing Units" covers the following topics:

- Local governments – theirs formation, status and tasks
- Regions and theirs status – principles of theirs funding
- Property of municipalities and its financial management
- Funding of local governments from the European perspective
- Cooperation of the private and public sector within the local self-governments

- Financial management of the contributory organizations established by the municipality or region
- Status and financial management of organizational unit of the municipality of region
- Budgetary revenues of municipalities and regions with tax or non-tax character
- Loans, bonds and other recoverable revenues of local governments
- Local charges – term, function and classification
- Administrative charges
- Revenues of municipalities with the special purpose of their determination
- Immovable property tax
- Grant, public subsidies and incentive effect for investments
- Shares of municipalities on state taxes and their importance for local governments' budgets
- Budget determination of revenues and its possible solutions
- Expenses of the municipal and regional budget
- Indebtedness of municipalities and its possible solution
- Corruption in local governments and the possibilities of solving this problem
- Budget procedure – content, assembling, approval of the budget
- Financial management according the budget – control, possible sanctioning for the breach of budgetary discipline

Literatura (studijní opory)

Základní literatura:

1. MARKOVÁ, Hana. **Finanční hospodaření územních samosprávných celků**. Praha: PF UK, 2008. 978-80-87146-08-8.
2. KARFÍKOVÁ, Marie a kol. **Teorie finančního práva a finanční vědy**. Praha: Wolters Kluwer a.s., 2018. ISBN 978-80-7552-935-0.
3. MARKOVÁ, Hana a Radim BOHÁČ. **Rozpočtové právo**. Praha: C. H. Beck, 2007, 248 s. ISBN 978-80-7179-598-8.
4. BOHÁČ, Radim. **Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice**. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2013, s. 332. ISBN 978-80-7478-045-5.

Ostatní literatura:

5. články k uvedené problematice v odborném tisku, zejména v časopisech či na internetu: Moderní obec (2015 – 2019), Obce a finance (2015 – 2019), Veřejná správa (2015 – 2019).

Základní právní předpisy (vždy ve znění platném a účinném ke dni konání zkoušky):

6. zákon č. **565/1990 Sb.**, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
7. zákon č. **172/1991 Sb.**, o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů
8. zákon č. **338/1992 Sb.**, o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
9. zákon č. **250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
10. zákon č. **23/2017 Sb.**, o rozpočtové odpovědnosti

Ostatní právní předpisy (vždy ve znění platném a účinném ke dni konání zkoušky):

11. zákon č. **128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (vybrané části)
12. zákon č. **243/2000 Sb.**, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů
13. zákon č. **181/1999 Sb.**, o přijetí Evropské charty místní samosprávy, ve znění pozdějších předpisů

Požadavky ke zkoušce (pravidla předmětu)

Obecná pravidla

1. Zkouška z předmětu Finanční hospodaření samosprávných územních celků je samostatnou formou kontroly studia v zimním semestru.
2. Za úspěšné složení zkoušky z předmětu Finanční hospodaření samosprávných územních celků získá student 3 kredity.
3. Zkouška z předmětu Finanční hospodaření samosprávných územních celků je ústní. Při hodnocení se zohledňuje i docházka na přednášky a aktivita na přednáškách.

Ústní zkouška

4. Ústní zkouška se koná ve zkouškovém období zimního semestru.
5. Předmětem zkoušky jsou témata přednášená na přednáškách v zimním semestru.
6. Ke zkoušce není dovoleno mít s sebou žádné právní předpisy, poznámky ani komentáře.
7. K docházce a aktivitě na přednáškách se přihlíží při hodnocení výsledku zkoušky.

Hodnocení zkoušky

8. Hodnocení zkoušky: Výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl/a

prof. JUDr. Hana Marková, CSc., v. r.
garant předmětu